

TANIMLAR

★ AHLÂK VE ETİK:

♥ Ahlâk;

- ➔ Bir toplum içinde kişilerin benimsedikleri, uymak zorunda bulundukları davranış biçimleri ve kurallar anlamına gelip, toplumdan topluma değişebileceği gibi, aynı toplum içinde farklı grupların benimsediği ahlâk kuralları arasında da farklılıklar olabilmektedir.

♥ Etik;

- ➔ İnsanların kurduğu bireysel ve toplumsal ilişkilerin temelini oluşturan değerleri, normları, kuralları, doğru-yanlış ya da iyi-kötü gibi ahlaksal açıdan araştıran bir felsefe disiplini.
- ➔ İnsanların yargılarını ve bu yargılara ulaşma sürecini ifade eder.
- ➔ İnsanların değerlere dayalı kararlar verdiği bir süreçtir.

★ AHLÂK VE ETİK ARASINDAKİ FARK:

1.

- ➔ **Ahlâk;** göreceli, toplumdan topluma, toplum içindeki farklı gruplara, bu grupların dinsel, cinsel, etnik kimliklerine göre değişen, yöresel, yazılı olmayan, insanlar arasında uyulması gereken kurallara işaret ederken,
- ➔ **Etik,** daha soyut kavramlara dayalı, daha evrensel ve genel geçerliliğe sahip bir karakter taşımaktadır.

2.

- ➔ **Etik;** insanların kurduğu bireysel ve toplumsal ilişkilerin temelini oluşturan değerleri, normları kuralları, iyi-kötü, doğru-yanlış gibi durumları araştıran bir felsefe dalıdır ve **AHLÂK FELSEFESİ** olarak adlandırılır. Ahlâki olanın özünü ve temellerini araştıran bir felsefe etkinliğidir.
- ➔ **Ahlâk** ise, etiğin bir araştırma konusudur.

ETİK

♥ Bazı ETİK KAVRAMLARI;

- ♣ **Değerler;** Bireyin yaşamı boyunca çevresiyle etkileşimi sonucunda edindiği, eylemlerinde ve insanlarla ilişkilerinde öncelik verdiği, önemli olduğuna inandığı, değer atfettiği ilkelere.
- ♣ **Etik Kodlar;** Kurum değerleri ve misyonu doğrultusunda belirlenmiş etik karar ve eylemlerdir. Yasa ve düzenlemelere uymayı, doğru ve düzenli kayıt tutma ve raporlamayı, sosyal sorunlara ve insan haklarına karşı sorumlulukları kapsayan standartları açıklar.
- ♣ **Davranışlar Kılavuzu;** Etik kodlarla belirlenen, tüm çalışanların sorumlu tutulduğu ve uyulmadığı takdirde yaptırım gerektiren zorunlu davranışları tanımlar.
- ♣ **Etik İkilem,** iki veya daha fazla değer çatışma hali olarak adlandırılan bir kavramdır. Kamu görevlilerinin günlük hayatlarında sıklıkla karşılaştıkları ya da karşılaşılabilecekleri pek çok “etik ikilem” bulunmaktadır. Bunları 4 grupta ele almak mümkündür:
 - ✱ Tatmin edici olmayan seçenekler arasından, diğerlerine göre daha iyi olan seçeneğin belirlenmesi durumudur.
 - ✱ “En iyi”ler arasında bir seçim yapmak durumu.
 - ✱ Farklı kişi ve gruplar üzerinde farklı etki ve sonuçlar doğurması muhtemel bir kararın verilmesidir.
 - ✱ Kamu görevlilerinin verecekleri kararın muhtemel sonucundan, kendilerinin ya da yakınlarının olumlu ya da olumsuz ve/veya dolaylı ya da dolaysız etkilenmeleri durumudur.

- ♥ Etik insana ne yapması ya da ne yapmamasını öneren bir dizi değerler bütünüdür. Bir bütün olarak incelendiğinde bu değerler bütünü etik davranışın çerçevesini belirlemektedir. Bu değerler dört başlık altında bulunabilirler.

- ♣ Ödevler
- ♣ Erdemler
- ♣ İlkeler
- ♣ Toplumun Çıkarları

ETİK SINIFLANDIRMA

- ♥ Etik kendi arasında, **Normatif Etik, Meta Etik (Analitik Yaklaşım) ve Uygulamalı Etik** olmak üzere 3 şekilde sınıflandırılabilir.

1. **Normatif Etik:**

- ✓ “Nasıl eylemde bulunulmalı, nasıl yaşamalı ya da nasıl bir insan olmalı” gibi sorulara yanıt verir. Mevcut verili bir durumdan hareket ederek bu durumu analiz edip eleştirir ve burada oluşturduğu eleştiriden belli bir tarzda ahlaki olarak nitelenir.
- ✓ **Bireyin ahlaki bakımdan ne yapması nasıl bir kişi olması gerektiği gibi konuları ve soruları yanıtlamaya çalışır.**
- ✓ Doğruyu yanlıştan ayıracak pratik ahlak standartlarını ve ahlaklı bir hayatın nasıl yaşanacağını bulmaya çalışır. Ahlaki eylemlerimizin içeriğine karar vermemizle ilgilenir. Ne yapmalı? Nasıl yaşamalı? Nasıl bir insan olmalı? sorularına yanıt arar.

2. **Meta Etik (Analitik Yaklaşım):**

- ✓ İnsanın düşüncesi eylemi ve dilinde ortaya çıkan ahlaki öğelerin doğası ve anlamını çözümleyen ahlaki kavramların anlamlarıyla ahlaki kavramları haklılandırma, temellendirme veya desteklemede kullanılan yöntemlerin mantıksal analizinden oluşur.
- ✓ Etik hüküm ve tavırların (tutum) doğasını inceler. Ahlak bilgisinin ne tür bir bilgi olduğunu, onun temelini, doğasını ve yapısını araştırır. Kötü ne? İyi ne? sorularına yanıt arar.
- ✓ Ahlaki sorumluluklarımızın ne olduğunu veya ne olması gerektiği sorusunu değil, sorumluluk kavramının ne olduğunu araştırır. Gerçekten nesnel ahlaki olgular var mıdır, eğer varsa bu olgular ne tür olgulardır? Doğru, yanlış, iyi ve kötü ahlaki kavramların net tanımını yapabilir miyiz?
- ✓ “İnsan öldürme yanlıştır” dediğimizde buradaki yanlışlık nasıl bir niteliktir? “Etik doğrular ne tür doğrulardır, bu doğruların kaynağı nedir, duyguların ve aklın ahlak bilgisinde rolü nedir?” şeklindeki sorular Meta Etiğin alanına girer.

3. **Uygulamalı Etik:**

- ✓ Belli özel alanlarda ortaya çıkan etik sorunların tartışılması için kriterler yaratma ve bu özel alanlarda bu kriterlerin insan davranışlarında uygulaması ile ilgilidir.
- ✓ Örneğin Siyaset Etiği, Sanat Etiği, Medya Etiği, Kamu Etiği.... vb.

ORTAK ETİK KURALLAR

- ▲ Doğruluk,
- ▲ Dürüstlük,
- ▲ Güvenilir Olma,
- ▲ Sadakat,
- ▲ Adalet,
- ▲ Başkalarına Yardım Etme,
- ▲ Başkalarına Saygı Gösterme,
- ▲ Vatandaşlık Sorumluluğuna Sahip Olma,
- ▲ Yalan Söylememe,
- ▲ Başkasının Hakkını Yememe,
- ▲ Karşındakinin Güç Durumundan Yararlanmama,
- ▲ Dayanışma,
- ▲ Bireylerin Eşitliğinin Kabul Edilmesi
- ▲ Kaynakların Adil Dağıtılması
- ▲ Mükemmeliyeti Arama
- vb. değerlerdir.

ETİK DAVRANIŞIN TOPLUMSAL TEMELİNİ OLUŞTURAN ETKENLER

♥ Bu Etkenler 3 Başlık Altında Toplanabilir.

1. **Kültür;**
 - Toplumun duygu, düşünce ve hareketlerinden oluşan kalıplardır (Toplumun yaşam biçimi, dili, sanatsal Etkinlikleri, folkloru). Etik kavramlar özünde evrenseldir, ancak içerikleri kültürden kültüre değişir.
 - Bir toplumun yaşayış biçimini dilini, zevklerini, yazınına sanatsal etkinliklerini tanımlar.
2. **Değerler;**
 - Birey için önemli olan her türlü düşünce yapısı, obje veya etkinliktir. Bir varlığın ve bir olayın insan için önemini belirleyen bir inançtır.
 - Bireyin yaşamındaki farklı etmenlere yüklediği önemdir.
3. **Normlar;**
 - İçinde bulunulan grubun doğru veya yanlış hakkındaki anlayışlarıdır. Toplumsal normlar, belli bir grup içindeki bireylerin ilişkilerini düzenler ve eylemlerine yön verir.
 - Dürüstlük, başkalarına zarar vermemek ve güvenilir olmak normlara örnektir.
 - Karşılıklı hak, görev ve sorumlulukların belirlenmesinde kişiye yol gösterir.
 - **Normlar yazılı ve sözlü olarak ikiye** ayrılır.
 - a) **Yazılı Normlar:** Yasalar, tüzükler, yönetmelikler. Yazılı normlar devletin ve toplumun düzenini sağlar.
 - b) **Yazısız Normlar:** Örfler, adetler, töreler, gelenek ve görenekler.

ETİK SİSTEMLERİ

1. **Amaçlanan Sonuç Etiği (John S. Mill - 1806/1873):**
 - ✳ Faydacılık olarak da adlandırılır.
 - ✳ Sorunlara pratik bir yaklaşım gerektirir.
 - ✳ Bir eylemin ahlaki doğruluğu, amaçlanan sonuçlar tarafından belirlenir. Eylem fayda getiriyor mu? sorusuna yanıt aranır.
2. **Kural Etiği (Immanuel Kant – 1724/1804):**
 - ✳ Bir eylemin ahlaki doğruluğunu yasalar ve kurallar tarafından belirlenir.
 - ✳ Ailede, okulda, iş yaşamında, toplumda bir takım kurallar vardır ve bu kurallara uymak erdemli insanın görevidir.
 - ✳ Bir eylemin ahlaki doğruluğu, standartlar ve yasalar tarafından belirlenir. Eylem toplumsal kurallara, Standartlara, Yasalara uygun mu? sorusuna yanıt aranır.
3. **Toplumsal Sözleşme Etiği (J.J.Rousseau - 1712/1778):**
 - ✳ Toplumun genelince kabul gören ilkeler ve standartların benimsenmesi, toplumsal yaşamın getirdiği çatışmaların çözülmesinde yarar sağlar.
4. **Kişisel Etik (Martin Buber – 1878/1965):**
 - ✳ Bir eylemin ahlaki doğruluğu, kişinin vicdanı tarafından belirlenir.
 - ✳ Kişinin toplum içerisindeki bireysel duruşunu belirler.
 - ✳ Bireyin ahlaki alt yapısını temel alır.
5. **Sosyal Yaşam Etiği:**
 - ✳ Kişinin yaşamında uyması gereken sosyal ve ekolojik kurallardır. İnsanın doğadaki diğer canlılarla kurduğu ilişkilerde uyması gereken kuralları vardır.

ETİK İLKELERİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE TEMEL ALINAN YAKLAŞIMLAR

- ☑ **Hakkaniyet İlkesi:** Bütün kararların tutarlı, tarafsız ve gerçeklere dayalı olmasına odaklanır.
- ☑ **İnsan Hakları İlkesi:** Bireyin varlığı, bütünlüğü ve temel insan hakları üzerinde odaklanır.
- ☑ **Faydacılık İlkesi:** Herkesin en iyi olacağı kararının verilmesini yüklenir.
- ☑ **Bireysellik İlkesi:** Bireylerin temel amaçlarının kişisel kazançlarını artırmak olduğunu vurgular.

ETİK KURAMLARI

♥ Başlıca Etik Kuramlar:

A. Teleolojik (Sonuççu) Kuram:

- ✱ Karar ve davranışların sonuçlarına önem veren normatif bir etik kuramıdır. Bu eylemden en iyi sonucu elde edebilmek için “Ne yapmalıyım?” sorusuna yanıt arar.
- ✱ Bu kuramın, bir eylemin sonucunun doğruluğunu ölçmede kullandığı temel ölçüt “mümkün oldukça fazla sayıda insanın en yüksek mutluluğa ulaşmasıdır”.
- ✱ Bir iş ya da eylemin sonucu üzerinde odaklanır.

B. Deontolojik (Kural Temelli) Kuram:

- ✱ Eylemin türü ve ahlaki ilke ve kuralların izlenip izlenmediği ile ilgilenir. Etik davranış, kurallara (gelenek ve göreneklere, din kurallarına, yasalara) göre doğru olan, hak veya görev olduğu belirlenmiş olan davranıştır.
- ✱ Etik davranış, gruba, devlete, dine hizmet eden ve otoritenin uygun gördüğü davranıştır.
- ✱ Bir eylemin doğrumu yoksa yanlış mı olduğuna başka faktörler dikkate alınır.
- ✱ Dinsel inançlara dayanan kurallar gibi.

C. Sezgici (Sezgilere Dayalı) Etik Kuram:

- ✱ Davranışa karar vermede sezgilerin yol gösterici olduğunu ileri sürer.
- ✱ Sezginin, ahlaki doğrulara, neyin yapıp yapılmaması gerektiğine ilişkin doğrulara ulaşmanın yolunu göstermede özel bir yeri vardır.
- ✱ Doğru ya da yanlış eyleme karar vermede sezgilerin yol gösterici olduğunu ileri sürer. “yatığımı doğrulayacak bir şeyler olduğunu biliyorum”

D. Kazuistik (Örnek Olaya Dayalı) Etik Kuramı:

- ✱ Soyut etik ilkeleri somut örnek olaylara uygulayarak pratik çözümler üretmeye çalışan uygulamalı bir etik kuramıdır. İkilemli durumların çözümünde belirli örnek olaylardaki gerçekliklere bakarak değerlendirme yapmayı esas alır.

E. Haklar Temeline Dayalı Etik Kuram:

- ✱ Bir davranış biçimine karar verirken bireyin ne gibi haklara sahip olduğuna bakılmalıdır.

F. Erdem veya Karakter Temeline Dayanan Etik Kuram:

- ✱ Bireyin oynaması gereken rolleri ve bu rollerin teşvik etmesi ya da gerekli kıldığı davranış beklentileri üzerine çalışır.

MESLEKİ ETİĞİ VE ETİK KODLARI

- ♥ Meslekî Etik; “Bir meslek grubunun, mesleğe ilişkin olarak oluşturup koruduğu; meslek üyelerine emreden, onları belli bir şekilde davranmaya zorlayan; kişisel eğilimlerini sınırlayan; yetersiz ve ilkesiz üyeleri meslekten dışlayan; meslek içi rekabeti düzenleyen ve hizmet ideallerini korumayı amaçlayan meslekî ilkeler bütünü.” dır.
- ♥ Meslek etiği, en ayırt edici özelliği mesleği yerine getirirken kusurların, meslek çevresi dışında çok fazla tepki görmemesidir.
- ♥ Meslekî etiği aynı mesleğe mensup insanların oluşturduğu birlikler/gruplar/odalar tarafından belirlenir.
- ♥ Meslekî etik kuralları olarak belirlenen, üyelerinin genel ve ortak olan davranış biçimlerini tanımlayan ilkelerin 3 temel işlevi vardır. Bunlar:
 1. Meslek İçi Rekabeti Düzenlemek,
 2. Yetersiz ve İlkesiz Üyeleri Ayırmak,
 3. Hizmet İdeallerini Korumak.

MESLEKİ ETİK İLKELERİ

- ✓ Doğruluk,
- ✓ Yasallık,
- ✓ Yeterlilik,
- ✓ Güvenirlilik,
- ✓ Mesleğe Bağlılık.

KAMU YÖNETİMİNDE ETİK DAVRANIŞ İLKELERİ

ETİK DAVRANIŞ İLKELERİ

1. Görevin Yerine Getirilmesinde Kamu Hizmeti Bilinci
2. Halka Hizmet Bilinci
3. Hizmet Standartlarına Uyma
4. Amaç ve Misyona Bağlılık
5. Dürüstlük ve Tarafsızlık
6. Saygınlık ve Güven
7. Nezaket ve Saygı
8. Yetkili Makamlara Bildirim
9. Çıkar Çatışmasından Kaçın
10. Görev ve Yetkilerin Menfaat Sağlamak Amacıyla Kullanılmaması
11. Hediye Alma ve Menfaat Sağlama Yasağı

İŞ HAYATINDA ETİK VE ETİK DIŞI KONULAR

1. Profesyonellik
2. Adalet
3. Eşitlik
4. Dürüstlük ve Doğruluk
5. Tarafsızlık
6. Sorumluluk
7. İnsan Hakları
8. Hümanizm
9. Bağlılık
10. Hukukun Üstünlüğü
11. Sevgi
12. Hoşgörü
13. Saygı
14. Tutumluluk
15. Demokrasi
16. Açıklık
17. Hak ve Özgürlükler
18. Yasa Dışı Emirlere Karşı Direnme

YÖNETİMDE ETİK İLKELERİ

1. Hoşgörü
2. Adalet
3. Sorumluluk
4. Dürüstlük
5. Demokrasi
6. Saygıdır.

YÖNETİMDE ETİK DIŞI DAVRANIŞLAR,

1. Ayrımcılık
2. Kayırma
3. Rüşvet,
4. Yıldırma-Korkutma-Sömürü (İstismar) İhmal
5. Bencillik,
6. İşkence (Eziyet)
7. Yolsuzluk
8. Yaranma(Dalkavukluk)
9. Şiddet-Baskı-Saldırganlık-Hakaret ve Küfür-Bedensel ve Cinsel Taciz
10. Kötü Alışkanlıklar
11. Görev ve Yetkinin Kötüye Kullanımı
12. Dedikodu
13. Zimmet
14. Dogmatik Davranış
15. Yobazlık-Bağnazlık

KAMU GÖREVLİLERİ ETİK DAVRANIŞ İLKELERİ İLE BAŞVURU USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

KAPSAMI

1. Genel Bütçeye Dâhil Daireler
2. Katma Bütçeli İdareler
3. Kamu İktisadi Teşebbüsleri
4. Döner Sermayeli Kuruluşlar
5. Mahalli İdareler ve Bunların Birlikleri, Kamu Tüzel Kişiliğini Haiz Olarak Kurul, Üst Kurul, Kurum, Enstitü, Teşebbüs, Teşekkül, Fon vs. Adlarla Kurulmuş Olan Bütün Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Çalışan; Yönetim ve Denetim Kurulu ile Kurul, Üst Kurul Başkan Ve Üyeleri Dâhil Tüm Personeli Kapsar.

YÖNETMELİĞİN UYGULANMAYACAĞI KİMSELER

- a) Cumhurbaşkanı
 - b) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri
 - c) Bakanlar Kurulu üyeleri
 - d) Türk Silahlı Kuvvetleri
 - e) Yargı mensupları
 - f) Üniversiteler
- hakkında bu yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

HEDİYE ALMA VE MENFAAT SAĞLAMA YASAĞI

Kamu görevlisinin tarafsızlığını, performansını, kararını veya görevini yapmasını etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan, ekonomik değeri olan ya da olmayan, doğrudan ya da dolaylı olarak kabul edilen her türlü eşya ve menfaat hediye kapsamındadır.

AŞAĞIDA BELİRTİLENLER HEDİYE ALMA YASAĞI KAPSAMINDADIR

- a) Görev yapılan kurumla iş, hizmet veya çıkar ilişkisi içinde bulunanlardan alınan karşılama, veda ve kutlama hediyeleri, burs, seyahat, ücretsiz konaklama ve hediye çekleri,
- b) Taşınır veya taşınmaz mal veya hizmet satın alırken, satarken veya kiralarken piyasa fiyatına göre makul olmayan bedeller üzerinden yapılan işlemler,
- c) Hizmetten yararlananların vereceği her türlü eşya, giysi, takı veya gıda türü hediyeler,
- d) Görev yapılan kurumla iş veya hizmet ilişkisi içinde olanlardan alınan borç ve krediler.

AŞAĞIDA BELİRTİLENLER İSE HEDİYE ALMA YASAĞI KAPSAMI DIŞINDADIR

- a) Görev yapılan kuruma katkı anlamına gelen, kurum hizmetlerinin hukuka uygun yürütülmesini etkilemeyecek olan ve kamu hizmetine tahsis edilmek, kurumun demirbaş listesine kaydedilmek ve kamuoyuna açıklanmak koşuluyla alınanlar (makam aracı ve belli bir kamu görevlisinin hizmetine tahsis edilmek üzere alınan diğer hediyeler hariç) ile kurum ve kuruluşlara yapılan bağışlar,
- b) Kitap, dergi, makale, kaset, takvim, cd veya buna benzer nitelikte olanlar,
- c) Halka açık yarışmalarda, kampanyalarda veya etkinliklerde kazanılan ödül veya hediyeler,
- d) Herkese açık konferans, sempozyum, forum, panel, yemek, resepsiyon veya buna benzer etkinliklerde verilen hatıra niteliğindeki hediyeler,
- e) Tanıtım amacına yönelik, herkese dağıtılan ve sembolik değeri bulunan reklam ve el sanatları ürünleri,
- f) Finans kurumlarından piyasa koşullarına göre alınan krediler

KAMU YÖNETİCİLERİNDEN BEKLENEN ETİK DAVRANIŞLAR

♥ Yönetim Görevini Yerine Getirirken:

- ▲ Kurumun genel amaçlarını, ana hedeflerini ve değerlerini tüm görevlilere bildirmesi,
- ▲ Davranış beklentilerinin açıkça tanımlandığı ve her hangi bir ihlal varsa belirlenip düzeltildiği olumlu bir çalışma ortamı oluşturması,
- ▲ Kurumunun faaliyetleri ile ilgili tüm sorumluluğu kabul etmesi,
- ▲ Üst görevler için personel seçerken, liyakatlerini ve mevcut davranış ve gelişim potansiyellerini göz önüne alması,
- ▲ Tüm personele adil, tarafsız ve eşit davranması,
- ▲ Sorun ve anlaşmazlıkları adil ve hızlı bir şekilde çözmesi,
- ▲ Karar ve davranışlarında tutarlı, güvenilir, öngörülebilir, adil ve nesnel olması,
- ▲ Etik ilke ve değerler konusunda kişisel olarak örnek davranış göstermesi,
- ▲ İşinde etkililik ve verimlilik konularında örnek alınacak olası en yüksek standartları sürdürmesi.

KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURULU

- ✳ Türkiye’de etikle ilgili iki temel örgütlenme bulunmaktadır. Birincisi, **Kamu Görevlileri Etik Kurulu**, ikincisi ise kurum ve kuruluşlarda oluşturulan **Etik Komisyonları** ve **Yetkili Disiplin Kurulları**dır.
- ✳ **Başbakanlık bünyesinde** “Kamu Görevlileri Etik Kurulu” kurulur.

BAKANLAR KURULU, BU KANUN KAPSAMINDAKİ KONULARDA HER TÜRLÜ KARARLARI ALMAK VE UYGULAMAK ÜZERE;

- ✳ **Bakanlık Görevi Yapmış Olanlar Arasından 1 (Bir) Üye**
- ✳ **İl Belediye Başkanlığı Yapmış Olanlar Arasından 1 (Bir) Üye**
- ✳ **Yargıtay, Danıştay, Sayıştay Üyeliği Görevlerinden Emekliye Ayrılanlar Arasından 3 (Üç) Üye,**
- ✳ **Müsteşarlık, Büyükelçilik, Valilik, Bağımsız Ve Düzenleyici Kurul Başkanlığı Görevlerinde Bulunmuş veya Bu Görevlerden Emekliye Ayrılanlar Arasından 3 (Üç) Üye,**
- ✳ **Üniversitelerde Rektörlük Veya Dekanlık Görevlerinde Bulunmuş Öğretim Üyeleri veya Bunların Emeklileri Arasından 2 (İki) Üye,**
- ✳ **Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşlarında En Üst Kademe Yöneticiliği Yapmış Olanlar Arasından 1 (Bir) Üye**
- ✳ **Toplam 11 (Onbir) Üyeyi Biri Başkan Olmak Üzere Seçer ve Atar.**

Kamu Görevlileri Etik Kurulu

- ➔ Üyelerin **görev süresi dört yıldır.**
- ➔ **Süresi dolan üyeler Bakanlar Kurulunca yeniden seçilebilirler.**
- ➔ Kurul üyelerinin görev süresi dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak üyeler, ciddi bir hastalık veya sakatlık nedeniyle iş görememeleri veya atamaya ilişkin şartları kaybetmeleri halinde, atandıkları usule göre süresi dolmadan görevden alınır.
- ➔ Üyeler, görevi kötüye kullanmaktan veya yüz kızartıcı bir suçtan mahkûm olmaları halinde ise Başbakan onayıyla görevden alınır.
- ➔ Görevden alma nedeniyle veya süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşalan Kurul üyeliklerine bir ay içerisinde Bakanlar Kurulunca yeniden atama yapılır.
- ➔ Bu şekilde atanan üye, yerine atandığı üyenin görev süresini tamamlar.
- ➔ Kurul, Başkanın daveti üzerine **en az altı üyeyle toplanır** ve **üye tam sayısının salt çoğunluğunun aynı yöndeki oyu ile karar verir.**
- ➔ Kurul **ayda dört defa toplanır.**
- ➔ Kurul Başkan ve üyelerinin toplantılara katılmaları esastır. **Arka arkaya üç toplantıya veya bir yıl içinde toplam on toplantıya katılmayan üyeler istifa etmiş sayılırlar.**
- ➔ **Kurulun** Sekreteryâ Hizmetleri **Başbakanlık Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü** tarafından yerine getirilir.
- ➔ Huzur Hakkı ve Kurulun Diğer İhtivacları İçin Her Yıl Basbakanlık Bütçesine Gerekli Ödenek Konulur.

Kamu Görevlileri Etik Kurulunun Görevleri

11 Üyeden Oluşan Kurulun Önemli Görev Ve İşlevleri Şunlardır:

- * Kamu görevlilerinin görevlerini yürütürken uymaları gereken etik davranış ilkelerini belirlemek,
- * Etik davranış ilkelerinin ihlâl edildiği iddiasıyla re'sen veya yapılacak başvurular üzerine gerekli inceleme ve araştırmayı yapmak,
- * Kamuda etik kültürünü yerleştirmek üzere çalışmalar yapmak veya yaptırmak ve bu konuda yapılacak çalışmalara destek vermek,
- * Hediye alma yasağının kapsamını belirlemek ve uygulamasını izlemek,
- * Kurum ve kuruluşların, etik davranış ilkeleri konusunda uygulamada karşılaştıkları sorunlara yönelik olarak görüş bildirmek.

Etik Komisyonları

- * Kurum içinden **en az 3 (üç) kişiden** oluşmaktadır.
- * Etik komisyonunun üyelerinin ne kadar süreyle görev yapacağı ve diğer hususlar, kurum ve kuruluşun üst yöneticisince belirlenir.

- * **Etik komisyonu üyelerinin özgeçmiş ve iletişim bilgileri, 3 (üç) ay içinde Kamu Görevlileri Etik Kurulu'na bildirilir. Etik komisyonu, Kurul ile işbirliği içinde çalışır.**

* Etik Komisyonlarının İşlevleri Şunlardır:

- ☒ Kurum ve kuruluşlarda, etik kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek,
- ☒ Personelin etik davranış ilkeleri konusunda karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak tavsiyelerde ve yönlendirmede bulunmak,
- ☒ Etik uygulamaları değerlendirmek.

Yetkili Disiplin Kurulu

- * Kamu Görevlileri Etik Kurulu'nun görev alanı dışındaki kamu görevlilerinin etik ilkelere aykırı davrandığı gerekçesiyle yapılan başvurular, yetkili disiplin kurullarınca "etik davranış ilkelerine aykırılık olup olmadığı" yönünden değerlendirilir.
- * Yetkili disiplin kurulları, inceleme sonucunda etik ilkeye aykırı davranışın varlığı veya yokluğu konusunda karar verir; uyarı, kınama vb. bir disiplin cezası veremez.
- * Yetkili disiplin kurullarının verdiği kararlar ilgili kurum veya kuruluş yetkilisine, hakkında başvuru yapılan kamu görevlisine ve başvuru sahibine bildirilir.

Etik Kuruluna Veya Yetkili Disiplin Kuruluna Başvuru

- * Bu kanun kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarında etik davranış ilkelerine aykırı uygulamalar bulunduğu iddiasıyla, **en az genel müdür veya eşiti seviyedeki kamu görevlileri hakkında kurula başvurulabilir.**
- * Hangi unvanların genel müdür eşiti sayılacağı kurum ve kuruluşların teşkilat yapısı ve yürüttükleri hizmetlerin niteliği dikkate alınarak kurul tarafından belirlenir.
- * Diğer kamu görevlilerinin, etik davranış ilkelerine aykırı uygulamaları bulunduğu iddiasıyla yapılacak başvurular, **ilgili kurumların Yetkili Disiplin Kurullarında**, Kurul tarafından çıkarılan yönetmeliklerde belirlenen etik davranış ilkelerine aykırılık olup olmadığı yönünden değerlendirilir.
- * Başvurular, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunda belirlenen esaslara göre medeni hakları kullanma ehliyetine sahip T.C. vatandaşları ile Türkiye'de ikamet eden yabancı gerçek kişiler tarafından yapılabilir. Ancak kamu görevlilerini karalama amacı güden, haklı bir gerekçeye dayanmayan, başvuru konusuyla ilgili yeterli bilgi ve belge sunulmamış başvurular değerlendirmeye alınmaz.
- * Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karar bağlanmış bulunan uyuşmazlıklar hakkında Kurula veya Yetkili Disiplin Kurullarına başvuru yapılamaz. İnceleme sırasında yargı yoluna gidildiği anlaşılan başvuruların işlemi durdurulur.

İnceleme ve Araştırma

- ♥ Kurul, başvurular hakkındaki inceleme ve araştırmasını etik davranış ilkelerinin ihlal edilip edilmediği çerçevesinde yürütür. Kurul, kendisine şikayet veya ihbar yoluyla ulaşan başvurular üzerine yapacağı inceleme ve araştırmayı **en geç 3 (üç) ay içinde sonuçlandırmak zorundadır.**
- ♥ Kurul inceleme ve araştırma sonucunu ilgililere ve Başbakanlık Makamına yazılı olarak bildirir.
- ♥ Kurul, başvuruya konu işlem veya eylemi gerçekleştiren kamu görevlisinin, etik davranış ilkelerine aykırı işlem veya eylemi olduğunu tespit etmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde, bu durumu Başbakanlık, Kurul kararı olarak Resmi Gazete aracılığıyla kamuoyuna duyurur.
- ♥ Ancak, Kurul kararlarının yargı tarafından iptali halinde Kurul, kararını yerine getirir ve Resmi Gazetede yayımlar.
- ♥ Bu Kanuna göre yapılan inceleme ve araştırmalar, genel hükümlere göre ceza kovuşturmasına veya tabi oldukları personel kanunları hükümlerine göre disiplin kovuşturmasına engel teşkil etmez.

Bilgi ve Belge İstenmesi

- ♥ Bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, Kurulun başvuru konusu ile ilgili olarak istediği bilgi ve belgeleri vermek zorundadırlar.
- ♥ Kurul, bu Kanunun kapsamındaki kuruluşlardan ve özel kuruluşlardan ilgili temsilcileri çağırıp bilgi alma yetkisine sahiptir.

Yönetmelik

- ♥ Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin hususlar, Kurulca hazırlanacak yönetmeliklerle belirlenir. Kurul tarafından hazırlanacak yönetmelikler Başbakan onayı ile yürürlüğe girer.
- ♥ Bu Yönetmelik kapsamına giren en az genel müdür, eşiti ve üstü görevliler, bu maddenin (madde 15) 5. Fıkrası ve 6. Fıkrasının (a) bendinde sayılan hediyelere ilişkin bir önceki yılda aldıklarının listesini, herhangi bir uyarı beklemeksizin **her yıl Ocak ayı sonuna kadar Kurula bildirir.**

Etik Davranış İlkeleri

1. Görevin Yerine Getirilmesinde Kamu Hizmeti Bilinci
2. Halka Hizmet Bilinci
3. Hizmet Standartlarına Uyma
4. Amaç ve Misyonu Bağlılık
5. Dürüstlük ve Tarafsızlık
6. Saygınlık ve Güven
7. Nezaket ve Saygı
8. Yetkili Makamlara Bildirim
9. Çıkar Çatışmasından Kaçın
10. Görev ve Yetkilerin Menfaat Sağlamak Amacıyla Kullanılmaması
11. Hediye Alma ve Menfaat Sağlama Yasağı
12. Kamu Malları ve Kaynaklarının Kullanımı
13. Savurganlıktan Kaçınma
14. Bağlayıcı Açıklamalar ve Gerçek Dışı Beyan
15. Bilgi Verme, Saydamlık ve Katılımcılık
16. Yöneticilerin Hesap Verme Sorumluluğu
17. Eski Kamu Görevlileriyle İlişkiler